

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО ТА ПРОЦЕС, ФІНАНСОВЕ, ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

Бабенко Ю.Є.

студентка,

*Полтавський юридичний коледж
Національного юридичного університету
імені Ярослава Мудрого*

ШТРАФНІ БАЛИ, ЯК ВИД СТЯГНЕННЯ В АДМІНІСТРАТИВНОМУ ПРАВІ

Законом України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху» від 14 липня 2015 року внесено зміни в кодекс України про адміністративні правопорушення (далі – КУпАП), щодо відповідальності за порушення Правил дорожнього руху (далі – ПДР). Вищезазначеним нормативно-правовим актом законодавець ввів застосування нового адміністративного стягнення, таким як штрафні бали, які пов'язані лише з порушеннями ПДР. Саме в зв'язку з тим, що штрафні бали, як вид стягнення в адміністративному праві є новим видом покарання, тому проблема штрафних балів мало досліджена науці адміністративного права, що обумовлює актуальність дослідження.

Поняття штрафних балів визначено в ст. 27–1 КУпАП. Відповідно до даної норми, штрафні бали – це стягнення, що накладається на громадян за правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі, установлені КУпАП [2].

Сутність даного виду адміністративного стягнення полягає в тому, що кожному громадянину, який має право керування транспортним засобом, щороку з початку року (з дня отримання права керування транспортним засобом) і до кінця року нараховується 150 балів. У разі фіксації правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі від загальної кількості балів громадянина, який вчинив правопорушення, вираховується кількість штрафних балів, передбачених відповідною статтею Особливої частини КУпАП. У разі якщо розмір стягнення у вигляді штрафних балів перевищує залишок балів громадянина, штрафні бали накладаються відповідно до залишку незалежно від розміру штрафних балів, зазначених у відповідній статті Особливої частини КУпАП [2].

Ми погоджуємося з думкою Є. П. Калугіна, що зазначені зміни до КУпАП є тільки одним із кроків у системному реформуванні всієї правоохоронної системи, зумовлені доленосними змінами у зв'язку зі створенням Національної поліції, скасуванням Державної автомобільної інспекції, реалізацією стратегії реформування органів внутрішніх справ.

Досвіду щодо нарахування штрафних балів вітчизняне адміністративно-деліктне законодавство не знало, якщо не враховувати практику фіксації порушень у талоні-попередженні до посвідчення водія та компостерних просічок у талоні-попередженні [3], а тому в науці адміністративного права висловлені й контраргументи щодо запровадження штрафних балів.

Зокрема, заслуговує на увагу думка П. С. Лютикова, що ідея впровадження штрафних балів в сучасних умовах не доцільна, адже це питання містить безліч нюансів та суперечностей, які сучасне законодавство не прийняло, на жаль, до уваги.

На думку науковця, пропозиції авторів законопроекту щодо штрафних балів – це приклад з історії, коли видавались індульгенції. Водій отримує на рік 150 балів, за які він може вчинити певну кількість покарань, за які норми минулого законодавства надавали право навіть позбавити водія права керувати транспортним засобом на певний термін, що просто юридичний нонсенс. При цьому, законодавство так і не врегулювало питання щодо того, як знімати штрафні бали з юридичних осіб, з власників автомобілів, які не мають посвідчення водія.

У той же час, у всіх країнах, які використовують штрафні бали, вони спрямовані на додаткове стимулювання водіїв до безпечної їзди та недопущення повторності порушень. Саме таку додаткову ціль застосування штрафних балів пропонує впровадити в правову українську систему П. С. Лютиков [4].

Відповідно до ч. 3, 4 ст. 27–1 КУпАП у разі фіксації правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху в автоматичному режимі від загальної кількості балів громадянина, який вчинив правопорушення, вираховується кількість штрафних балів, передбачених відповідною статтею Особливої частини КУпАП. У разі якщо розмір стягнення у вигляді штрафних балів перевищує залишок балів громадянина, штрафні бали накладаються відповідно до залишку незалежно від розміру штрафних балів, зазначених у відповідній статті Особливої частини КУпАП.

На нашу думку проблемним аспектом є встановлення розміру штрафних балів на рік. Законодавець на сьогодні встановив розмір – 150 балів. Не зрозуміло звідки взято саме таку кількість штрафних балів. Про це також зазначалося у Висновку на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху» [5]. В зв'язку з цим, необхідно обґрунтувати чому саме такий розмір балів передбачено на рік.

Незважаючи на це, такий вид стягнення, як штрафні бали, це в першу чергу гуманний крок, зроблений законодавцем, який дозволяє при порушенні ПДР не сплачувати штраф, а обійтись зняттям штрафних балів, а по друге введення штрафних балів наближають наше законодавство до європейського, де штрафні бали діють понад десять років та чітко врегульовані [1, с. 75].

Отже, штрафні бали – це новий вид адміністративного стягнення у сфері дорожнього руху. Їх головне призначення, на думку законодавця, полягає в тому, щоб зменшити порушення правил дорожнього руху з боку водіїв.

Список використаних джерел:

1. Нікіпелова А. А. Штрафні бали, як вид стягнення за порушення Правил дорожнього руху. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://liber.onu.edu.ua:8080/bitstream/123456789/9940/1/73-75.pdf>
2. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X // Відомості Верховної Ради Української РСР (ВВР) 1984, додаток до № 51, ст. 1122.
3. Калугін Є. П. Штрафні бали як вид адміністративного стягнення: зарубіжний досвід і його впровадження в Україні / Є. П. Калугін // Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки № 4 2016. – С. 110–114.
4. Лютиков П. С., Бутчана В. В. Штрафні бали як історичні індульгенції. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.rusnauka.com/44_NIEK_2015/Pravo/2_203227.doc.htm
5. Висновок на проект Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення регулювання відносин у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху». [Електронний ресурс]. – Режим доступу: w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc34%3Fid%3D%26pf3511%3D54673%26pf35401%3D340251+&cd=3&hl=uk&ct=clnk&gl=ua

Баля А.Г.

студентка,

Науковий керівник: Куш О.Є.

кандидат юридичних наук, доцент,

Полтавський юридичний інститут

Національного юридичного університету

імені Ярослава Мудрого

ОБМЕЖЕННЯ ЩОДО ОДЕРЖАННЯ ПОДАРУНКІВ ДЕРЖАВНИМИ СЛУЖБОВЦЯМИ

Однією з найактуальніших проблем в процесі державотворенні України є корупція, яка полягає у використанні державними службовцями своїх службових можливостей для отримання неправомірної вигоди. Корупція породжує кризові явища в Україні, перешкоджає розбудові демократичного ладу в країні, налагодженню дипломатичних стосунків з представниками високорозвинених країн. Високий рівень корумпованості суспільства став однією з причин виникнення масових протестів наприкінці 2013 – початку 2014 року.

Державна влада визнає, що корупція є великою проблемою на шляху до становлення конституційного ладу в Україні, тому докладає зусиль до її протидії. Було прийнято антикорупційний закон, схвалено антикорупційну програму, на політичному рівні проголошено курс на посилення протидії корупції.

Одним діянь, пов'язаних із корупцією є отримання державними службовцями подарунків. У багатьох європейських країнах отримання подарунків публічними службовцями повинно декларуватися. Так члени